

MATANAEV

Ročník V.

4. 8. 2024

Číslo: 32

18. NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

R.: Pane, daj nám chlieb z neba!

Jn 6, 24 - 35

Zástup zbadal, že tam nie je ani Ježiš, ani jeho učeníci. Preto aj oni nastúpili na loďky, prišli do Kafarnauma a hľadali Ježiša. Keď ho na druhom brehu mora našli, povedali mu: „Rabbi, kedy si sem prišiel?“

Ježiš im odpovedal: „Veru, veru, hovorím vám: Nehľadáte ma preto, že ste videli znamenia, ale preto, že ste jedli z chlebov a nasýtili ste sa. Nezháňajte sa za pominuteľným pokrmom, ale za pokrmom, ktorý ostáva pre večný život, a ten vám dá Syn človeka. Lebo jeho označil Otec, Boh, svojou pečat'ou.“ Povedali mu: „Čo máme robiť, aby sme konali Božie skutky?“

Ježiš im odpovedal: „Boží skutok je veriť v toho, ktorého on poslal.“

Povedali mu: „Aké znamenie urobíš, aby sme videli a uverili ti? Čo urobíš? Naši otcovia na púšti jedli mannu, ako je napísané: ‚Dal im jest' chlieb z neba.‘“

Ježiš im odvetil: „Veru, veru, hovorím vám: Nie Mojžiš vám dal chlieb z neba, ale môj Otec vám dáva pravý chlieb z neba. Lebo Boží chlieb je ten, ktorý zostúpil z neba a dáva svetu život.“

Povedali mu: „Pane, vždy nám dávaj taký chlieb.“

Ježiš im povedal: „Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť.“

Pokračujeme v čítaní 6. kapitoly Jánovho evanjelia, ktorej témou je „chlieb života“ alebo - v rámci knihy - Ježiš a židovské veľkonočné sviatky. Rozprávanie začalo pred týždňom a to opisom zázračného rozmnoženia chlebov a rýb na brehu Galilejského mora. Po ňom v noci nasledoval zázrak, pri ktorom Ježiš cez more prešiel. Ten liturgia vynecháva. Oproti zázraku s chlebami a rybami sa tak mení čas i miesto. Je druhý deň a Ježiš sa s učeníkmi nachádza v Kafarnaumskej synagóge. Tu sa odohráva reč, alebo lepšie povedané dialóg o (eucharistickom) chlebe z neba.

Spomenutá zmena času a miesta vytvára akoby nový úvod. Zástup, ktorý chcel z Ježiša spraviť kráľa, ho hľadá. Po krátkom pátraní ho nachádza na druhom brehu mora. Tam ho Rabbi víta výčitkou: „Nehľadáte ma preto, že ste videli znamenia, ale preto, že ste jedli z chlebov a nasýtli ste sa.“ Ježiš na základe úmyslov svedkov zázraku vie, že nepochopili jeho význam. Cez skutok nasýtenia ich chcel priviesť k niečomu dôležitejšiemu. „Nezháňajte sa za pominuteľným pokrmom, ale za pokrmom, ktorý ostáva pre večný život, a ten vám dá Syn človeka.“ Čo týmto pokrmom je, sa postupne v rozhovore bude odhaľovať.

Zarazený ľud si následne pýta vyjasnenie toho, čo tým Ježiš myslí. „Čo máme robiť, aby sme konali Božie skutky?“ Odpoveďou je viera „v toho, ktorého (Boh) poslal.“ Zástup rýchlo porozumie, že Ježiš odkazuje na seba. Tomu sa ale pýtajúci bránia. Nechápu to a tak sa vracajú späť do svojich zaužívaných predstáv. Nastáva zlom. Ich predstavy o pozemskom kráľovstve sa rúcajú a medzi nimi a Ježišom sa začína vytvárať odstup.

Ľud v pamäti a minulosti loví niečo, čoho by sa mohol chytiť. Včerajšie nasýtenie mu začne evokovať starozákonné nasýtenie Izraela cez Boží dar manny. Toto rozprávanie ponúka aj liturgia v prvom čítaní. Poslúži si ním na porovnanie. Urobí to však chybné. Mannu porovnáva s rozmnoženými chlebami a Mojžiša s Ježišom. Jeho téza a následná otázka má tak tento zmysel: Si ty, Ježiš, nový Mojžiš, ktorý nám dáva chlieb z neba? Ježiš odpovedá tak, že ich opravuje v troch veciach.

Po prvé. Nebol to Mojžiš, ale samotný Boh, ktorý dal na púšti mannu. A deje sa tak aj teraz. Boh Otec posielal z neba „chlieb.“

Po druhé. Pokrm, ktorý sa ponúka teraz, má neporovnateľnú kvalitu. Mannu museli, okrem soboty, zbierať Izraeliti každý deň. Dokázala ich zasýtiť iba na určitý čas. Navyše otcovia, čo mannu jedli, po čase aj tak pomreli. To čo sa ponúka teraz „dáva svetu život“ a ten, kto to požíva nikdy nebude hladovať a nikdy nebude žízniť.

Po tretie. Ježiš nie je Mojžiš, ktorý dáva či sprostredkuje takýto pokrm. On sám je jedlom, čo šokujúco predstavuje v jánovskom výroku: „Ja som chlieb života.“ Ako to myslel, budeme počuť pri ďalšom čítaní.

Ježiš vyhlasuje, že od človeka sa chce len to, aby vedel prijať dar, ktorý Otec dal svetu, a aby s vierou odpovedal na to, že dal svojho milovaného Syna: „Boží skutok je veriť v toho, ktorého on poslal.“ Ostatné už evanjelista povedal, keď komentoval rozhovor medzi Ježišom a Nikodémom: „Ved' Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život“

Táto viera sa rodí z poslušného načúvania Ježišovi, čo je to, čoho zástup nie je schopný, keď sa namiesto toho znovu upína na očakávania, že od neho dostane znamenie, „zázraky“, ktoré by ho svojou nepopierateľnosťou presvedčili.

Židia tentoraz dokonca dodajú svojim slovám posvätný náboženský nádych a Ježišovi pripomenú zázračnú udalosť manny darovanej Izraelitom na púšti a aby požiadavka vyznela ešte slávnostnejšie citujú úryvok zo žalmu: „dal im chlieb z neba.“

Ale Ježiš vie načúvať svojim poslucháčom, snaží sa vyjsť z ich slov, aby obrátil ich pohľad a doviedol ich k viere ich srdca. Keď hovorili o manne, Ježiš im umožňuje prejsť od daru k Darcovi. Manna teda bola pokrmom, ktorý sýtil telo, ale zostávala pokrmom pominuteľným.

V tejto chvíli ho zástup, ktorý vyzerá, že začal onen vnútorný pohyb naznačený Ježišom, požiada: „Pane, vždy nám dávaj taký chlieb“ podobne ako mu Samaritánka pod dojmom jeho autority povedala: „Žena mu vravela: „Pane, daj mi takej vody, aby som už nebola smädná a nemusela sem chodiť čerpať!“

Ako odpoveď Ježiš ponúka ústredné zjavenie celej šiestej kapitoly: „Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť.“

Tento výrok bude neskôr ešte spresnený počas reči, o ktorej budeme rozjímať počas nasledujúcich nediel, kedy Ježiš uzavrie svoju veľkú predpoveď Eucharistie slovami „Ja som živý chlieb, ktorý zostúpil z neba; a nie aký jedli otcovia a pomreli. Kto je tento chlieb, bude žiť naveky.“